

פרק ג' סעיפים 6, 7 ו-8 (ב)
הרחבת מענק עבודה להורים עובדים

(3) סעיף 3 – בטל.

6. בחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007⁸ (בפרק זה – חוק מענק עבודה). במקום סעיף 8 יבוא:
8. (א) הסכומים הנקובים בחוק זה, יתעדכנו ב-1 בינואר של כל שנה לפי שיעור שינוי הממד הידוע ביום העדכון לעומת הממד שהיה ידוע ב-1 בינואר של השנה הקודמת; הסכומים המעודכנים כאמור יעוגלו לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים.
- (ב) המנהל יפרסם בהודעה ברשומות את הסכומים המעודכנים לפי סעיף קטן (א)."

תיקון חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה)

דברי הסבר

הצדקה למתן נקודת זיכוי ולכן אין לראות באי-ניצולה של נקודת זיכוי בשנת מס מסוימת במקרה זה כעיוות. בהקשר זה יש לציין, כי ניווד נקודת זיכוי משנת הלידה לשנה העוקבת מיטיב בעיקר עם בעלי הכנסות גבוהות. מסיבות אלה ובשל שיקולים תקציביים ותפעוליים, מוצע שאפשרות הבחירה תיוותר לאם בשל ילד ששנת לידתו באחת מהשנים 2017 או 2018, אך לא בשל ילד שנולד בשנים מאוחרות יותר.

לפסקה (3)

בסעיף 3 בהוראת השעה לעניין נקודות הזיכוי, נקבע ששר האוצר ידווח לכנסת עד יום כ"ג בחשוון התשע"ט (1 בנובמבר 2018) על יישום הוראת השעה וכן אם הממשלה מתכוונת להאריך את ההטבות הקבועות בהוראת השעה. מאחר שמועד הדיווח טרם הגיע במועד הגשת הצעת חוק זו והיות שבהצעת חוק זו, מוצע להאריך את ההטבות שבהוראת השעה ולהפוך אותן לקבועות, אין עוד צורך בדיווח ולכן מוצע לבטל את סעיף 3 האמור.

סעיף 6 מוצע לתקן את סעיף 8 לחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007 (בפרק זה – חוק מענק עבודה). לפי סעיף 8 לחוק מענק עבודה, הסכומים הנקובים בחוק מתעדכנים מדי שנה ב-1 ביוני, ומפורסמים ברשומות עד 31 באוגוסט. בשל העובדה שהסכומים מתעדכנים רק באמצע השנה, עובדים שמגישים בקשה לקבלת מענק לא יכולים לדעת בזמן הגשת הבקשה למענק אם הם זכאים למענק ומהו גובה המענק, מכיוון שהסכומים המזכים וסכום המענק ישתנו בהמשך השנה לפי השינויים במדד. נוכח האמור, מוצע לקבוע שהעדכון השנתי של הסכומים בחוק מענק עבודה יתבצע בתחילת כל שנה, ב-1 בינואר, כך שיהיה ידוע במועד הגשת הבקשה.

עוד מוצע לקבוע כי מנהל רשות המסים (ולא שר האוצר) יפרסם בהודעה ברשומות את הסכומים המעודכנים לפי סעיף 8(א) המוצע לחוק מענק עבודה.

גיל בשנת המס	טרם קבלת התיקון המוצע	נקודות זיכוי לשנת 2019 ואילך	נקודות זיכוי על פי התיקון המוצע
לידה	½	½	1½
שנה עד חמש	2	2	2½

נקודות זיכוי לגבה לפי סעיף 66(ג)(5) לפקודת מס הכנסה, ולהורה במשפחה חדי-הורית שכלכלת הילדים אינה עליו, לפי סעיף 40(ב)(א1) לפקודת מס הכנסה, בעד כל אחד מילדיהם שטרם מלאו להם שש שנים בשנת המס:

גיל בשנת המס	טרם קבלת התיקון המוצע	נקודות זיכוי לשנת 2019 ואילך	נקודות זיכוי על פי התיקון המוצע
לידה	1	1	1½
שנה	2	2	2½
שנתיים	2	2	2½
שלוש	1	1	2½
ארבע	–	–	2½
חמש	–	–	2½

במהלך הליכי החקיקה של הוראת השעה לעניין נקודות הזיכוי, התווסף סעיף אשר קובע שאם היתה שנת לידתו של ילד באחת מהשנים 2017 או 2018, תהיה זכאית אמו לבחור אם נקודת זיכוי אחת מתוך נקודות הזיכוי שלהן היא זכאית בשל הילד בשנת הלידה, תובא בחשבון בשנת המס שבה נולד הילד או בשנת המס שלאחריה (בפרק זה – אפשרות הבחירה). עם זאת, נקודות זיכוי אינן תחליפיות למענק ישיר ומטרתן לעצב את "סף המס", קרי, סכום ההכנסה אשר ממנו ומעלה חייב נישום בתשלום מס. אם נצמחה הכנסה בסכום הנמוך יותר מסף המס, אין

⁸ ס"ח התשס"ח, עמ' 84; התשע"ו, עמ' 1156.

7. חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה) – הוראת שעה לעניין הגדלת מענק עבודה המשתלם בעד הכנסה שהופקה בשנת המס 2018

בתקופה שמיום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) עד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019), יקראו את חוק מענק עבודה, לגבי מענק עבודה המשתלם בעד הכנסה שהופקה בשנת המס 2018, כך:

- (1) בסעיף 1, לפני ההגדרה "הכנסה חודשית ממוצעת" יקראו:
"בן זוג" – מי שהיה במשך כל שנת המס נשוי או ידוע בציבור, ובלבד שהוא מנהל משק בית משותף עם בן זוגו";
- (2) בסעיף 2 –
 - (א) בכל מקום, במקום "4,780" יקראו "5,000";
 - (ב) בפסקה (1)(ג), המילים "ואינה עולה על 6,210 שקלים חדשים" – יימחקו;
 - (ג) בפסקה (2)(ג), המילים "ואינה עולה על 6,810 שקלים חדשים" – יימחקו;
- (3) בסעיף 4, בכל מקום, במקום "4,780" יקראו "5,000";
- (4) בסעיף 5(ב)(2) –
 - (א) ברישה, במקום "11,940" יקראו "12,380";
 - (ב) בפסקת משנה (א), במקום "4,780" יקראו "5,000";
 - (ג) בפסקת משנה (ב), במקום "4,780" יקראו "5,000";
- (5) בסעיף 6, במקום "4,780" יקראו "5,000";

דברי הסבר

לפסקאות (2) עד (5)

היום, עובד שאינו הורה יחיד שמשכר שכר חודשי של 3,580 ש"ח עד 4,780 ש"ח, זכאי למענק המלא לפי חוק מענק עבודה. סכום המענק המלא היום לאב לשני ילדים או פחות עומד על סך של 330 ש"ח, ולאב לשלושה ילדים או יותר עומד סכום המענק המלא על סך של 480 ש"ח, ואילו גובה המענק המלא לאם עומד על שיעור של 50% נוספים מעבר לסכומים אלה. מוצע להגדיל את טווח ההכנסה המזכה במענק המלא, כך שבהתאם לתיקון לפי הוראת השעה לעניין מענק העבודה, מי שמשכר שכר של 3,580 ש"ח עד 5,000 ש"ח יהיה זכאי למענק המלא. כתוצאה מהתיקון המוצע, גם יגדל טווח ההכנסות המזכה במענק חלקי. היום עובד כאמור שמשכר יותר מ-4,780 ש"ח לחודש, זכאי למענק חלקי, כאשר המענק קטן ככל שהכנסה החודשית גבוהה יותר, עד לאיפוסו. בהתאם לתיקון המוצע בהוראת השעה לעניין מענק העבודה, זכאי שיש לו שני ילדים או פחות, שמשכר שכר חודשי של עד 6,350 ש"ח יהיה זכאי למענק כלשהו, וכן זכאי שיש לו שלושה ילדים או יותר, שמשכר שכר חודשי של עד 6,960 ש"ח יהיה זכאי למענק חלקי (היום סכומי השכר החודשי הרלוונטיים הם 6,210 ש"ח ו-6,810 ש"ח, בהתאמה).

כמו כן מוצע, במסגרת הוראת השעה לעניין מענק העבודה, להתאים את סעיף 5 לחוק מענק עבודה אשר קובע הפחתה מהמענק לעובד במשפחה שיש לה הכנסות גבוהות, באמצעות הגדלת הסכום שמשפחה יכולה להשתכר בלא שמופחת המענק.

סעיף 7 מוצע להגדיל את המענקים הניתנים בחוק מענק עבודה, כמפורט להלן. בשל מגבלות תקציביות מוצע להחיל את ההגדלה המוצעת כהוראת שעה (בפרק זה – הוראת השעה לעניין מענק העבודה). בתקופה שמיום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) עד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019) (בפרק זה – תקופת הוראת השעה לעניין מענק העבודה), קרי, רק בהתייחס למענק עבודה המשתלם בעד הכנסה מעבודה או הכנסה מעסק או משלח יד שהופקה בשנת המס 2018.

לפסקה (1)

מוצע לקבוע כי בתקופת הוראת השעה לעניין מענק העבודה, יקראו את סעיף ההגדרות בחוק מענק עבודה כך שתיווסף בו הגדרה למונח "בן זוג", באופן שיבהיר שרק מי שיש לו בן זוג במשך כל שנת המס, יראו אותו כאילו יש לו בן זוג לצורך חוק מענק עבודה. כך, מי שמצבו המשפחתי השתנה בשנת המס שלגביה נתבע המענק, יראו אותו באותה השנה, כל השנה, כיחיד. כמו כן מוצע לקבוע כי בתקופת הוראת השעה לעניין מענק העבודה, אם זכאי הוכיח שהיה ידוע בציבור במשך כל שנת המס, יתייחסו אל בן זוגו הידוע בציבור כבן זוגו לצורך חוק מענק עבודה, לרבות לצורך קבלת המענק הנוסף למשפחה עובדת אשר מוצע להוסיף אותו בסעיף 6(א1) המוצע לחוק מענק עבודה, כפי שיפורט בהמשך.

- (א) בכותרת השוליים, במקום "לאם עובדת" יקראו "להורה עובד";
- (ב) בסעיף קטן (א), במקום "עובדת שהיא אם לילד אחד או יותר, הזכאית למענק לפי הסעיפים האמורים, תהיה זכאית" יקראו "עובד שלו ילד אחד או יותר בשנת המס, הזכאי למענק לפי הסעיפים האמורים, יהיה זכאי";
- (ג) אחרי סעיף קטן (א) יקראו:

"(א1) (1) נוסף על האמור בסעיף קטן (א), עובד כאמור באותו סעיף קטן שיש לו בן זוג עובד, יהיה זכאי לתוספת מענק בעד כל חודש עבודה בפועל בשנת המס שלא קיבל בו הכנסת עבודה מאת קרובו, בסכום המתקבל מהכפלת סכום המענק בעד כל חודש במקדם.

(2) בסעיף קטן זה –

"בן זוג עובד" – בן זוג, שהוא עובד או עצמאי, שהכנסתו החודשית הממוצעת בשנת המס אינה נמוכה מסכום ההכנסה החודשית הממוצעת הנמוכה ביותר המזכה במענק לפי סעיף 2(ב);

"מקדם" – התוצאה המתקבלת מהכפלת שיעור העבודה המשפחתית ב־30%;

"חודשי העבודה המשפחתית" – מספר חודשי העבודה בפועל בשנת המס, שבהם מקבל המענק לא קיבל הכנסת עבודה מאת קרובו, או שבהם הבן זוג העובד של מבקש המענק לא קיבל הכנסת עבודה מאת קרובו, לפי הנמוך;

"שיעור העבודה המשפחתית" – התוצאה המתקבלת מחלוקת מספר חודשי העבודה המשפחתית ב־12%;

ד ב ר י ה ס ב ר

יעמוד על סכום של עד 495 ש"ח, וסכום המענק לאב לשלושה ילדים או יותר יעמוד על סכום של עד 720 ש"ח.

לפסקה (6)ג

מוצע כי בתקופת הוראת השעה לעניין מענק העבודה, יקראו את חוק מענק העבודה כך שייוסף בסעיף 6א שבו, סעיף קטן (א1), שלפיו במצב שבו בני הזוג עובדים, ובן הזוג של מי שזכאי למענק משתכר שכר שלא פוחת מסכום המזכה במענק חודשי מלא (3,580 ש"ח), יגדל סכום המענק המשולם לזכאי בשיעור של 30% נוספים. לפי המוצע, המענק הנוסף המלא, בגובה 30% מעל סכום המענק הבסיסי, יינתן רק כאשר שני בני הזוג העובדים עובדים במשך כל השנה. אם אחד מבני הזוג עובד רק בחלק מהשנה, תוספת מענק יחושב באופן יחסי לפי מספר החודשים הנמוך מבין חודשי העבודה של מבקש המענק או בן זוגו (להלן – שיעור העבודה המשפחתית). כך שככל ששיעור העבודה המשפחתית גבוה יותר, התוספת למענק תהיה קרובה יותר ל־30% מעל סכום המענק הבסיסי. מוצע כי התוספת תינתן לפי סכום המענק הסופי, לאחר שמוכפל ב־150% לפי סעיף 6א לחוק מענק עבודה.

לפסקאות (6)א, (ב) ו־(ד), (7) ו־(8)

מוצע, במסגרת הוראת השעה לעניין מענק העבודה, להשוות את המענק לאב עובד הקבוע בחוק מענק עבודה, לסכום המענק המוגדל הניתן לאם עובדת, כפי שקבוע בסעיף 6א לחוק מענק עבודה.

כיום, הורה עובד שאינו הורה יחיד זכאי למענק עבודה מכוח חוק מענק עבודה, ככל שהוא משתכר שכר חודשי בסך של כ־2,060 ש"ח עד לסך של כ־6,738 ש"ח. כאמור לעיל, גובה המענק המלא לאב לשני ילדים או פחות עומד על סך של 330 ש"ח, ולאב לשלושה ילדים או יותר עומד המענק המלא על סך של 480 ש"ח, ואילו גובה המענק המלא לאם עומד על שיעור של 50% נוספים מעבר לסכומים אלה. מוצע להגדיל את סכום המענק שניתן לאב עובד, כך שיהיה שווה לסכום המענק שניתן לאם עובדת. כי האמור לעניין זה רלוונטי רק להורה שאינו הורה יחיד, מכיוון שהורה יחיד זכאי למענק בטווחי שכר גבוהים יותר, ובסכומים גבוהים יותר.

בהתאם לתיקון המוצע בהוראת השעה לעניין מענק העבודה, גובה המענק החודשי לאב לשני ילדים או פחות

- (ד) בסעיף קטן (ב), במקום "עובדת שהיא" יקראו "עובד שהוא";
- (7) בסעיף 6ב(א), ברישה, במקום "בסעיף 2" יקראו "בסעיפים 2 ו-6א";
- (8) בסעיף 17(ב)(1), במקום "גם לגבי עצמאית שהיא אם לילד אחד או יותר" יבוא "גם לגבי עצמאי שהוא הורה לילד אחד או יותר".

8. (א) תחילתם של סעיפים 3 עד 5 לחוק זה, ביום פרסומו של חוק זה.
- (ב) על אף האמור בסעיף 8 לחוק מענק עבודה, כנוסחו בסעיף 6 לחוק זה, ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) יעודכנו הסכומים הנקובים בחוק מענק עבודה לפי שיעור שינוי המדרד הידוע במועד האמור לעומת המדרד שהיה ידוע ב-1 ביוני של השנה הקודמת.

פרק ד': ספורט

9. בחוק להסדר ההימורים בספורט, התשכ"ז-1967⁹ (בפרק זה – החוק להסדר ההימורים בספורט) –
- (1) בסעיף 1א –

דבריו הסבר

פרק ד' החוק להסדר ההימורים בספורט, התשכ"ז-כללי 1967 (בפרק זה – החוק להסדר ההימורים בספורט), הקים את המועצה להסדר ההימורים בספורט (בפרק זה – המועצה) והסמיך אותה לארגן ולערוך הימורים על תוצאות של משחקי ספורט ותחרויות ספורט ולהקצות כספים לחלוקה כתמיכה בתחום הספורט, למטרות המפורטות בסעיף 9(ב1) לחוק האמור ובהתאם לאמות מידה שנקבעו על ידי המועצה הלאומית לספורט, מכוח חוק הספורט, התשמ"ח-1988 (בפרק זה – חוק הספורט), לרבות במסגרת תכנית המיתקנים הלאומית כהגדרתה בחוק הספורט (בפרק זה – תכנית המיתקנים הלאומית), ושאושרו על ידי שר התרבות והספורט, או שר התרבות והספורט ושר האוצר, לפי העניין.

כך בהתאם למצב החוקי היום, הקצאה של כספים ציבוריים לתחום הספורט נעשית באמצעות שני תהליכי הקצאה נבדלים: באמצעות תקציב המדינה השנתית, כאשר משרד התרבות והספורט מקצה כ-100 מיליון ש"ח, שהם כ-15% מסך ההקצאה הציבורית לספורט, ובאמצעות המועצה שמקצה מיתרת ההכנסות השנתיות שלה מהימורים סך של כ-540 מיליון ש"ח, שהם כ-85% מסך ההקצאה הציבורית לספורט. מכאן שתחום הספורט בישראל תלוי במידה רבה בהכנסות וברווחי המועצה מארגון ועריכת הימורים על תחרויות ומשחקי ספורט, ולכן ירידה בהכנסות המועצה, עלולה להביא לירידה בכספים שיעברו לתמיכה שוטפת בספורט ולפיתוח תשתיות ספורט ומיתקני ספורט.

במצב זה, שבו לממשלה השפעה מוגבלת בלבד על ההקצאה שנעשית על ידי המועצה, עולה החשש שהקצאת הכספים לתחום הספורט נעשית באופן שאינו מיטבי ושלא בהכרח משקף את סדר העדיפויות הכולל של הממשלה. בנוסף, מנגנוני ביקורת אשר מופעלים על ידי המדינה

יובהר שלפי חוק מענק עבודה כנוסחו היום, אם הכנסת המשפחה גבוהה מאוד, גובה המענק של העובד הזכאי קטן עד שמתאפס, כך שגם בהתאם לתיקון המוצע במסגרת הוראת השעה לעניין מענק העבודה, ההטבה לא תינתן לעובדים זכאים שכן זוגם מרוויח שכר גבוה מאוד.

סעיף 8 לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע את תחילתם של סעיפים 3 עד 5 להצעת חוק זו, המתקנים, בהתאמה, את חוק שירות מילואים, חוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014), התשע"ג-2013 וחוק מס הכנסה (הגדלת נקודות זיכוי להורים – הוראת שעה), התשע"ז-2017, ליום פרסום חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2019), התשע"ח-2018. מוצע כי תחילתם של שאר הסעיפים בפרק ג' להצעת חוק זו, יהיה ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019), בהתאם לסעיף התחילה הכללי של הצעת חוק זו.

לסעיף קטן (ב)

כאמור לעיל, בהתאם לסעיף 8 המוצע לחוק מענק עבודה, כנוסחו בסעיף 6 להצעת חוק זו, הסכומים הקבועים בחוק מענק עבודה יתעדכנו ב-1 בינואר בכל שנה, ומוצע כי תחילת התיקון האמור יהיה ביום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) (בפרק זה – יום העדכון הראשון). מכיוון שבשנת 2018 יתעדכנו הסכומים הנקובים בחוק מענק עבודה ב-1 ביוני בהתאם לנוסח החוק לפני תיקונו המוצע, וכדי שיווצר רצף לעניין מנגנון העדכון, מוצע לקבוע הוראת מעבר שלפיה ביום העדכון הראשון יעודכנו הסכומים האמורים לפי שיעור שינוי המדרד הידוע ביום העדכון הראשון לעומת המדרד שהיה ידוע ב-1 ביוני של השנה הקודמת.

⁹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 142; התשע"ח, עמ' 88.